

Informácia o realizácii projektu EHMK

Vláda Slovenskej republiky schválila na obnovu, rekonštrukciu, rozširovanie a modernizáciu stavebných objektov a na posilnenie vybavenosti verejných priestranstiev v súvislosti s projektom EHMK - Košice 2013 finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie v celkovej výške 60 miliónov eur pre celkovo 20 investičných projektov.

Košický samosprávny kraj v rámci projektu Európske hlavné mesto kultúry - Košice 2013 realizuje sedem investičných projektov pod spoločným názvom Ostrovy kultúry, vlastný program Terra Incognita – krajina nespoznaná i ďalšie podporné projekty (Mediavel, Infotour, Klaster TI, Groš – kráľovstvo rozprávok).

TERRA INCOGNITA – KRAJINA NESPOZNANÁ – KOŠICKÝ KRAJ

Terra Incognita – Krajina nespoznaná je dlhodobý program Košického samosprávneho kraja, ktorým sa pripojil k projektu Európske hlavné mesto kultúry – Košice 2013. Cieľom programovej časti Terra Incognita bolo a je pripraviť návštevníkom Košíc, ale aj ich obyvateľom ponuku zážitkov v celom regióne a možnosti na spoznávanie i objavovanie krajiny. Dlhodobým zámerom programu Terra Incognita je ukázať prepojenie kultúrnych tradícií regiónu s kultúrnymi tradíciami Európy prostredníctvom troch tematických ciest – Vínnej cesty, Gotickej cesty a Železnej cesty. Realizáciu dnešných známych TOP kľúčových podujatí Terra Incognita s ponukou ďalších zaujímavostí v dostupnom spádovom území predchádzal dlhodobý prípravný proces. V predchádzajúcich rokoch sa najprv tradičné podujatia analyzovali, vytvárali sa pre ne kritériá tak, aby vyhovelí čo najviac napĺňaniu filozofie programu Terra Incognita ako rozvojovému programu KSK na podporu kultúrno-poznávacieho turizmu. Pre rok 2013 bolo vybraných 13 kľúčových podujatí, ktoré obmenenou dramaturgiou tradičných programových celkov sa inovovali. V ich dramaturgii sa sledovali tri základné línie: tradície, príbehy viažuce sa k miestu konania a komunitné aktivity. Konali sa a uskutočňujú sa v tzv. vstupných bránach, t. j. na miestach vybavených infraštruktúrou potrebnou pre ich realizáciu a navádzajúcich k ďalšej návšteve tej ktorej tematickej cesty.

Do polovice septembra 2013 boli realizované:

Pankuškové fašiangy - Krompachy
Spišský Jeruzalem – Spišská Kapitula
Poklad sklenenej pani – Dobšiná
Jánske ohne nad Šíravou – Vinné
Dni Moldavy a večery kráľov – Moldava nad Bodvou
Krásnohorské hradné hry – Krásnohorské Podhradie
Fest dupľa – Michalovce
Duch času – Genius temporis – Spišská Nová Ves
Chlebom a vínom – Trebišov

V čase prípravy tohto materiálu sa realizuje:

Tempus Art 2013 – Rožňava
Ars Antiqua Europea In Via Gothica – vybrané pamiatky na Gotickej ceste
Košťovka jesene – Kráľovský Chlmec

a sériu kľúčových podujatí ukončí v roku 2013:

Jazda sv. Huberta – Betliar (kaštieľ)

Prostredníctvom účinných marketingových metód ako aj vďaka vytváraniu partnerstiev pri príprave a realizácii TOP podujatí sa jednotlivé regióny Košického samosprávneho kraja výraznejšie zviditeľnili počas celého roka nielen v domácom ale i medzinárodnom kontexte.

V prvej fáze sa činnosť implementačných orgánov, predovšetkým KC KSK, ale aj ostatných kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK zamerala na promovanie, budovanie a posilňovanie jednotnej značky Terra Incognita – Krajina nespoznaná – Košický kraj. Bolo vytvorené logo, zvučka TI, prezentačný stánok; vydané propagačné materiály, reklamné predmety; vytvoril sa samostatný web (s mesačnou návštevnosťou 60 tisíc) a uskutočnilo sa 57 samostatných živých prezentácií programu s interaktívnymi aktivitami, z toho 5 v zahraničí.

Masívna marketingová kampaň bola zameraná na veľkoplošné exteriérové prvky – citylighty, billboardy a na projekciu na Urbanovu vežu v rámci otváracieho ceremoniálu EHMK – Košice 2013. V ostatnom čase sa pravidelne zverejšňovali články a príspevky v médiách (Korzár, RTVS, Zajtrajšie noviny, Relax, Plus 7 dní). Na webe bolo doteraz zverejnených vyše 440 článkov od 27 prispievateľov; bol natočený dokumentárny film História zapísaná do kameňa a Spišský Jeruzalem; v štádiu dokončovania je dokumentárny film k vybraným cieľovým bodom na tematických cestách Terra Incognita, v ktorých sa podporovala drobná infraštruktúra cez dotačný systém KSK a dokumentárny film o priebehu rekonštrukcie Otvorených zón Ostrovov kultúry.

Košický samosprávny kraj v záujme mobilizácie aktérov kultúrnych aktivít a vytvorenia siete spolupracovníkov ustanovil aj vlastný dotačný systém na podporu programu Terra Incognita s presnými podmienkami pre získanie dotácie. Prvá dvojkoľová výzva bola orientovaná na podporu promo podujatí, ďalšia výzva bola zameraná na zveľadenie drobnej infraštruktúry a napokon na podporu 13 TOP kľúčových podujatí. V príprave je 3. výzva dotačnej schémy zameraná na sieťovanie a spoluprácu aktérov v záujme udržateľnosti programu Terra Incognita, ktorú garantuje predovšetkým:

- rozloženie financovania programu zo zdrojov KSK do roku 2015
- silná a fungujúca inštitucionálna základňa
- stotožnenie sa kultúrnych a turistických aktérov s programom (zapracovanie do plánov činností)
- prebiehajúce projekty a nové dotačné možnosti
- integrovaný regionálny operačný program, ktorý bude zameraný na obnovu pamiatok a podporu tematických ciest.

V neposlednom rade k udržateľnosti programu Terra Incognita majú prispieť aj podporné programy ako napr.:

- **Mediavel** - realizovaný s cieľom oživenia muzeálnych expozícií;
- **Infotour** – s realizáciou značenia kultúrnych a turistických cieľov na pozemných komunikáciách po tematických trasách (tzv. hnedé tabule);
- **Klaster TI** – pre vytvorenie partnerstva v kultúrnom turizme s cieľom zvýšenia dynamiky a účinnosti realizácie programu Terra Incognita ako jedného z hlavných nástrojov kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu v Košickom kraji;
- **GROŠ** – kráľovstvo rozprávok, resp. Tašíkovo – Košický rozprávkový kraj s cieľom prezentovať príbehy, ktoré sa viažu ku konkrétnym miestam, lokalite v regióne prostredníctvom animovanej postavičky.

Program Terra Incognita naštartoval nový impulz rozvojového procesu pre zviditeľnenie bohatého kultúrneho potenciálu regiónu, ktorý predpokladá dlhodobú udržateľnosť osvedčených realizovaných komplexov aktivít v krajine nespoznanej.

OSTROVY KULTÚRY – OTVORENÉ ZÓNY

Košický samosprávny kraj realizoval v rámci projektu Európske hlavné mesto kultúry – Košice 2013 (EHMK 2013) sedem investičných projektov pod spoločným názvom Ostrovy kultúry. Projekty sú implementované v rámci opatrenia 7.1 prioritnej osi 7 „Európske hlavné mesto kultúry - Košice 2013“ Regionálneho operačného programu a sú spolufinancované Európskou úniou - vo výške 85% z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vo výške 10% zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Nenávratný finančný príspevok pre KSK predstavuje 9 644 531 eur.

Základnou filozofiou bolo vytvoriť ostrovy kultúry v šiestich otvorených zónach a v Uličke remesiel s cieľom vhodného prepojenia ich interiérových daností s exteriérovými možnosťami pre poskytovanie služieb na kvalitatívne vyššej úrovni s následným doplnením žánrovo rôznorodých kultúrnych podujatí a ich prostredníctvom osloviť návštevníkov. Dôraz pri tvorbe koncepcie sa kládol na to, aby sa rekonštruovali a modernizovali kultúrne pamäťové a fondové inštitúcie aj stavebné objekty – prevažne kultúrne pamiatky, ktoré majú potenciál využitia pre kultúrno-spoločenský účel, rozvoj kultúry a umenia.

Vďaka investičným projektom sa vytvorilo atraktívne prostredie v kultúrnych zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK priamo v Košiciach. Ostrovy kultúry vznikli v historickej účelovej budove Východoslovenského múzea, vo Východoslovenskej galérii, v Bábkovom divadle, na nádvorí Barkóczyho paláca, kde sídli knižnica, vo Verejnej knižnici Jána Bocatia na Hviezdoslavovej ulici, v Divadle Thália a na Hrnčiarskej ulici - v Uličke remesiel, kde v susedstve Miklušovej väznice pribudlo Lapidárium a exteriérová prezentácia remesiel s novovybudovaným remeselníckym domom v dvore remesiel.

Otvorená zóna 1

Historická účelová budova Východoslovenského múzea Košice

Základné údaje

Zmluva na dodávateľ a stavebných prác uzavretá dňa: 17. 07. 2012

Zhotoviteľ stavby: Váhostav – SK, a. s. Žilina

Odovzdanie staveniska dňa: 18. 7. 2012

Termín ukončenia stavby: 31.5.2013

Stavba bola odovzdaná.

Nadobudnutie právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia: 10. 9. 2013

Spôsob riešenia projektu vyplýval z charakteru budovy, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou. Projekt nadväzoval na predchádzajúce 3 etapy rekonštrukcie a bol tvorený dvomi aktivitami: rekonštrukcia historickej účelovej budovy s vytvorením miniskanzenu a interiéru expozície Košického zlatého pokladu.

Realizáciou projektu sa výrazne zlepšila infraštruktúra poskytujúca priestor pre aktivity múzea. Okrem samotnej rekonštrukcie priestorov historickej účelovej budovy (vstupná časť, schodišťa, salónik, predsálie, vrátane reštaurovania vnútorných povrchov a fasád) sa vytvorili aj nové možnosti v rámci miniskanzenu, kde je zrekonštruovaný kostol a zvonica, vytvorilo sa pódium ale aj altánok a ďalšie prvky, vrátane detských atrakcií. V rámci interiéru expozície Košického zlatého pokladu - trezorovej miestnosti sa vytvorila interaktívna komorná expozícia v tme s nasvietením exponátov - atypické nástenné vitríny, závesné sklenené valce

na prezentáciu top zbierok, osvetlenie vitrín i priestoru a nová podlaha. Súčasťou je audiovizuálny systém – dotykové LCD panely s podrobnými informáciami o 2920 minciach.

Otvorená zóna 2

Východoslovenská galéria

Základné údaje

Zmluva na dodávateľ a stavebných prác uzavretá dňa: 13. 07. 2012

Zhotoviteľ stavby: DÚHA, a.s., Prešov

Odovzdanie staveniska dňa: 17. 7. 2012

Termín ukončenia stavby: 30. 4. 2013

Stavba bola odovzdaná.

Kolaudačné rozhodnutie vydané dňa 31. 5. 2013.

Nadobudnutie právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia: 31. 5. 2013

Projekt nadväzoval na I. etapu rekonštrukcie objektu. Zabezpečil vytvorenie plnohodnotného kultúrneho a vzdelávacieho priestoru, ktorý nielen dôstojne reprezentuje Košice ako Európskeho hlavného mesta kultúry v roku 2013, ale bude slúžiť aj budúcim generáciám súčasných i potenciálnych používateľov. Realizáciou projektu sa zvýšila hodnota národného dedičstva predovšetkým vďaka multifunkčnému využitiu nových výstavných priestorov, využívaniu najnovších technológií a vytvoreniu ideálnych podmienok pre splnenie náročných kritérií prezentácie súčasného umenia a využitia na vzdelávacie účely. Zariadenie je v roku 2013 prioritne využité v rámci projektu EHMK, zároveň ponúka možnosti využitia aj pre vlastné projekty. Otvorená zóna bude z dlhodobého hľadiska prístupná pre umelecké kruhy a pre verejnosť nárokovúcu si spôsoby umeleckého a kultúrneho vyžitia sa v netradičnom priestore. Rekonštrukciou vznikla možnosť prezentácie aj iných druhov umení – vizuálne divadlo, tanec, prednášky, besedy, workshopy, atď.

Otvorená zóna 3

Bábkové divadlo

Základné údaje

Zmluva na dodávateľ a stavebných prác uzavretá dňa: 13. 07. 2012

Zhotoviteľ stavby: APS – Alkon, a.s., Košice

Odovzdanie staveniska dňa: 17. 7. 2012

Termín ukončenia stavby: 28. 12. 2012

Stavba bola odovzdaná.

Kolaudačné rozhodnutie vydané dňa 5. 3. 2013.

Nadobudnutie právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia: 11. 3. 2013

Rekonštrukcia objektu rozšírila chýbajúce funkcie bábkového divadla a vytvorila priestor s voľnou dostupnosťou pre návštevníkov. Existujúci objekt sa transformuje na otvorenú zónu - moderný multifunkčný kultúrny priestor. Stavebné úpravy zahrnuli úpravu spevnených a trávnatých plôch átria, opravu pavlače - výmenu dlažby a opravu omietok, rekonštrukciu hľadiska a javiska, opravu fasády, výmenu okenných výplní, rekonštrukciu hygienického zariadenia, výmenu schodísk a kanalizácie na nádvorí. V divadelnej sále Jorik sa vymenila podlaha a opravilo kúrenie, repasovali vchodové dvere z Alžbetinej a Tajovského ulice.

V Bábkovom divadle pribudla vďaka projektu aj technika - scénické osvetlenie, audiovizuálna a projekčná technika. V divadle bola vytvorená WIFI zóna.

Zariadenie je v roku 2013 prioritne využité v rámci projektu EHMK, zároveň ponúka možnosti využitia pre vlastné produkcie obohacujúce bábkové inscenácie o novú, zatiaľ nevyužitú dimenziu prezentácie. Vznikla možnosť pre vlastnú prezentáciu už existujúcich inscenácií Bábkového divadla, možnosť využitia pre hostujúce európske bábkové divadlá, pre realizáciu workshopov pre deti, pre literárne večery, prezentácie mladých autorov, vystúpenia interpretov menšinových žánrov a pre filmové večery pod holým nebom s možnosťou prezentácie mladých a začínajúcich tvorcov.

Projekt vznikol prioritne pre potreby detí, rodičov, umelcov a ľudí z kultúrneho života. Priestor takéhoto typu v Košiciach chýbal. Upravené átrium je práve tým priestorom, ktorý nahradí absentovanie kultúrnych podujatí v letných mesiacoch, počas ktorých je väčšina divadiel nečinná.

Otvorená zóna 4

Barkóczyho palác, knižnica

Základné údaje

Zmluva na dodávateľ a stavebných prác uzavretá dňa: 24. 07. 2012

Zhotoviteľ stavby: PKB invest, s.r.o., Prešov

Odovzdanie staveniska dňa: 25. 7. 2012

Termín ukončenia stavby: 28. 12. 2012

Stavba bola odovzdaná.

Kolaudačné rozhodnutie vydané dňa 8. 3. 2013.

Nadobudnutie právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia: 3. 4. 2013

Vďaka projektu vznikol multifunkčný priestor pre kultúrne trávenie voľného času; vzdelávací a informačný priestor, ktorého účelom je sprístupňovanie informácií o regióne a organizovanie kultúrnych podujatí v atraktívnom prostredí. Zrekonštruované priestory boli vybavené novými interiérovými prvkami a informačnými a komunikačnými technológiami. Obnova pozostávala z odvetrania a odvlhčenia suterénnych priestorov dvorového severného krídla a rekonštrukcie hygienických zariadení v suteréne pre celoročné využívanie. Prvé nadzemné podlažie bolo zrekonštruované na multifunkčnú miestnosť pre účely regionálneho kultúrno-informačného kontaktného bodu a výstavnú sieň. Keďže obývatel'né časti podkrovia nespĺňali účel, boli prerobené a neobývaná časť bola zateplená. Vďaka projektu získala kvalitne vybavené priestory nie iba Verejná knižnica Jána Bocatia, ale aj Kultúrne centrum KSK, ktoré sa presťahovalo do časti obnovených priestorov Barkóczyho paláca. Realizáciou projektu došlo k obnove národnej kultúrnej pamiatky. Na báze spojenia otvoreného priestoru, zelene, vody a ďalších prírodných materiálov sa vytvorila kultúrno-relaxačná a informačná zóna určená nielen obyvateľom Košíc, ale i návštevníkom mesta. Zrekonštruované nádvorie vytvára priateľský, multifunkčný priestor pre kultúrne trávenie voľného času s dlhodobou udržateľnosťou aktivít pre širokú verejnosť. Novovytvorená otvorená zóna poskytuje zaujímavé, atraktívne prostredie pre programové zámery obidvoch kultúrnych zariadení.

Otvorená zóna 5

Verejná knižnica Jána Bocatia, Hviezdoslavova ulica

Základné údaje

Zmluva na dodávateľ a stavebných prác uzavretá dňa: 24. 07. 2012

Zhotoviteľ stavby: PKB invest, s.r.o., Prešov

Odovzdanie staveniska dňa: 25. 7. 2012

Termín ukončenia stavby: 31. 12. 2012

Stavba bola odovzdaná.

Kolaudačné rozhodnutie vydané dňa 28. 6. 2013.

Nadobudnutie právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia: 28. 6. 2013

Cieľom projektu bolo zvýšiť kultúrno-spoločenský potenciál využitia Verejnej knižnice J. Bocatia (VKJB). Rekonštrukciou a prístavbou moderných bezbariérových priestorov vznikol nový centrálny vstupný priestor s knižničným pultom, centrálna registrácia nových a existujúcich čitateľov, skrinková šatňa a čítareň dennej tlače. Na nadzemnom podlaží je spoločenská miestnosť pre cca sto ľudí, ktorá sa celoročne bude využívať na besedy, vzdelávanie i rôzne kultúrne a spoločenské podujatia nie iba knižnicou, ale aj inými inštitúciami. V letných mesiacoch je sprístupnené aj nádvorie cez sklenený kľúčok spájajúci prístavbu a pôvodný objekt. V rámci projektu pribudla knižnici aj informačná a komunikačná technika, audiovizuálna, projekčná a výpočtová technika. Realizáciou projektu vznikla možnosť pre iné formy využitia knižnice - výpožičná, informačná a rešeršná činnosť, besedy, prezentácie kníh, prednášky, výstavy fotografií, literárny maratón, literárno-hudobné večery, literárne a výtvarné súťaže, workshopy, kurzy počítačovej gramotnosti, čím sa skvalitnila a zlepšila kultúrna a vzdelávacia produkcia kultúrneho zariadenia. Vytvorili sa podmienky pre jednu z kľúčových priorít a hodnôt spoločnosti – celoživotné vzdelávanie, zachovávanie kultúrneho dedičstva, rozvoj informačnej a na poznatkoch fungujúcej spoločnosti formou účinnejších a komplexnejších služieb.

Otvorená zóna 6

Divadlo Thália

Základné údaje

Zmluva na dodávateľ a stavebných prác uzavretá dňa: 13. 07. 2012

Zhotoviteľ stavby: PKB invest, s.r.o., Prešov

Odovzdanie staveniska dňa: 16. 7. 2012

Termín ukončenia stavby: 31. 12. 2012

Stavba bola odovzdaná.

Kolaudačné rozhodnutie vydané dňa 7. 3. 2013.

Nadobudnutie právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia: 11. 3. 2013

V Divadle Thália sa vďaka projektu výrazne zlepšili podmienky na divadelnú produkciu. Kvalitnejšia technika umožní pripravovať lepšie predstavenia, aj s možnosťou tlmočenia. Rozšírila sa technická a divácka kapacita, čo by malo postupne zvýšiť počet návštevníkov divadla. Vzniklo malé divadelné múzeum a konferenčná miestnosť prístupná pre umelcov i pre verejnosť, ktoré umožnia nové spôsoby umeleckého, odborného a kultúrneho využitia v netradičnom priestore. Otvorená zóna umožní dokumentovanie histórie košického divadelného života, organizovanie výstav, besied na témy súvisiace s históriou i súčasnosťou divadelného umenia. Dá priestor a podmienky na organizovanie rôznych medzinárodných festivalov, konferencií a sympózií i na vystúpenia hosťujúcich umelcov.

Otvorená zóna 6 – Divadlo Thália bola prvou zónou z ostrovov kultúry v rámci investičných projektov realizovaných KSK, ktorá sa slávnostne odovzdala do užívania dňa 14. marca 2013.

Ulička remesiel – Lapidárium

Základné údaje

Zmluva na dodávateľ a stavebných prác uzavretá dňa: 13. 07. 2012

Zhotoviteľ stavby: EUROVIA SK, a.s., Košice

Odovzdanie staveniska dňa: 16. 7. 2012

Termín ukončenia stavby: 28. 2. 2013

Stavba bola odovzdaná.

Kolaudačné rozhodnutie vydané dňa 15. 5. 2013

Nadobudnutie právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia: 16. 5. 2013

Realizácia projektu prispela k rozšíreniu doteraz vytvorenej kultúrnej ponuky v rámci Katovej bašty (časť financovania - Nórsky FM) a predstaví verejnosti doposiaľ nevyužívané priestory. Novovytvorený priestor prepája areál Katovej bašty s domom a areálom tradičných remesiel, ktorý je novým príťažlivým kultúrnym stánkom múzea s pravidelnými výstavami, rozširujúcimi uchovávanie a rozvíjanie dávnych tradícií. Vytvorila sa expozícia historických remesiel s galériou a prezentáciou ojedinelých stredovekých archeologických nálezov. Ďalej pribudla expozícia fortifikácie - predstavenie obranného systému stredovekých Košíc umiestneného v kazematoch Katovej bašty. Na prízemí pamätného domu Rodošto sú informačno-lektorské služby spojené s „Múzeom shopom“. Súčasťou projektu bolo vytvorenie priestoru pre exteriérovú prezentáciu a workshopy ako aj výstavba interaktívnej dobývacej veže pre deti.

Investičné projekty realizované Košickým samosprávnym krajom v rámci programu Európske hlavné mesto kultúry – Košice 2013 zabezpečili vytvorenie plnohodnotných kultúrnych i vzdelávacích priestorov, ktoré nielen dôstojne reprezentujú Košice - EHMK 2013, ale budú slúžiť aj budúcim generáciám súčasných i potenciálnych používateľov. Očakáva sa pozitívna zmena kultúrneho správania sa obyvateľov a návštevníkov, ale aj ich vyššia účasť na kultúrnych, spoločenských a vzdelávacích podujatiach v metropole Košického samosprávneho kraja.

Infraštruktúra vybudovaná v rámci investičných projektov slúži v roku 2013 jednak na podujatia v rámci programov Interface, širokospektrálnym podujatiam vlastných kultúrnych inštitúcií a podujatiam, ktoré sú realizované v rámci programu KSK so strategickým významom v prospech rozvoja kultúrno-poznávacieho turizmu Terra Incognita s cieľom dlhodobej udržateľnosti.

V prílohe č. 1. tabuľka – investičné projekty OZ

V prílohe č. 2 – Harmonogram pripravovaných podujatí v OZ na 2. polrok 2013